

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР	5
Белешке уз Предговор	10

ДЕО I

Глава I – ПРВА САЗНАЊА И РАНИ ПОДСТИЦАЈИ	13
1. Школовање и учитељи владике Рада	13
2. Рано читање грчких и римских класика	19
Белешке уз главу I	28

Глава II – АНТИЧКИ ПИСЦИ И ДЕЛА О АНТИЦИ У ЊЕГОШЕВОЈ БИБЛИОТЕЦИ	33
1. Преводи из грчких и римских писаца	33
2. Азбучни списак аутора и преведених текстова	35
3. Неколике примедбе уз списак превода	55
4. Дела и текстови о антици	56
5. О карактеру обавештења садржаних у побројаним делима	62
6. Херменеутичке импликације података о књижности и лектури владике Рада	67
7. Обележена места у Његошевим књигама	72
8. Две скупине обележених места	75
9. Садржина обележених места	78
Белешке уз главу II	81

Глава III – ИЗВОРИ ЊЕГОШЕВОГ ПОЗНАВАЊА ПЛАТОНИЧАРСКИХ И СРОДНИХ УЧЕЊА	87
1. Најстарија сведочанства и њихова реинтерпретација	87
2. Хомерске представе истумачене платоничарски	88
(a) Есхатологија <i>Одисеје</i>	88
(b) Хомерска <i>Химна Сунцу</i>	92
3. Прва аутентична сведочанства о метемпсихози	94
(a) „Орфичка” метемпсихоза код Пиндара	94
(b) Херодот о египатском и хеленском веровању	96
4. Питагорејска учења о души и козмосу	97
(a) Бартелеми о Питагори	97
(b) Милоова и Његошева хришћанска осуда Питагоре и Епикура	100
(v) Друга обавештења	102
(г) Петрон о козмосу, вечности, времену; микрокозам и душа	104
5. Емпедоклов систем	106
(a) Козмотворна струјања у хаосу	106
(b) Огњене интелигенције, душа као еманација, преегзистенција и метемпсихоза	107
6. Платонова учења о души и козмосу	109
(a) Козмогонија Платоновог <i>Тимаја</i>	109
(b) Однос вечности и времена	112
(v) Дуализам светова у <i>Држави</i>	113
(г) Платоново учење о души и метемпсихози	114
(d) Платон у Његошевој бележници	115
Белешке уз главу III	118

Глава IV – ХЕЛЕНИСТИЧКА И ПОЗНИЈА АНТИЧКА СПЕКУЛАЦИЈА О СВЕТУ И ДУШИ	121
1. Стоичке теме и платоничарске варијације	121
(a) Клеантова <i>Химна Зевсу</i>	121
(b) Стоичке представе у <i>Биљезници. Spermaticoi logoi</i> ...	126
2. Из орфичко-питагорејског и платоничарског визионарства	131
(a) Тимархово виђење	131
(b) Телесиклово виђење	134
3. Синкретистичка херметичка митологумена	139
(a) Метемпсихоза и Аменте хеленистичког синкретизма	139
(b) Пад преегзистентног човека и херметичко усхођење душа	143

4. Опште особине обавештења о античкој религији и филозофији садржаних у Његошевим књигама	146
Белешке уз главу IV	150

Глава V – ОДРАЗИ АНТИЧКИХ ОПИСА КОЗМОСА И ВИЗИОНАРСКИХ ПУТОВАЊА У ПЕСНИШТВУ РУСКИХ АУТОРА ИЗ XVIII ВЕКА	153
1. Методске основе њиховог испитивања	153
2. Визионарска путовања, космогонијска и шестодневска тематика у спевовима Хераскова	157
(а) Двојна схема „Ивановог виђења“	157
(б) „Духовни свет“ Владимировог виђења	161
(в) Позноантичка <i>Natura parens</i> код Хераскова и Његоша	165
(г) Платоничарски кристални двори Владимира и кристални шатор <i>Луче микрокозма</i>	168
(д) Лествица и огледало	170
(ђ) Тумачење космогонијског нацрта и стваралачких Идеја	172
(е) Мит о побуни анђела, стварање земље и човековог микрокозма	174
(ж) Еманатистичка светлосна симболика и спекулација о логосу	175
3. Трагови традиционалних космолошких представа у песмама двојице деиста – Ломоносова и Волтера	178
(а) Сунце и звездано небо у медитацијама Ломоносова	178
(б) Један Волтеров песнички опис васионе	180
4. Елементи античког предања код Державина и Шишкова	182
(а) Еманатистичке платоничарске теме у песмама Державина	182
(б) „Бог видљив у макрокозму“ код Шишкова	185
Белешке уз главу V	188

Глава VI – НОВИЈЕ ВИЗИОНАРСКО И МЕТАФИЗИЧКО ПЕСНИШТВО	193
1. Светлосни рај и визионарско усхођење код Мура	193
(а) Светлосни рајски извори и двојна подела козмоса ...	194
(б) Посматрање козмичког храма и поглед на Земљу ...	196
2. Платоничарска религиозност и наслеђена тематика у Ламартинову делу	197
(а) <i>Helios anagogeus</i> и платоничарски елеменат Ламартинове религиозности	197

(б) Слика васионе и новоплатонска метафизика	199
(в) Ламартинова новоплатонска варијанта теме „природа жртвује богу“	202
(г) Трагови учења о преегзистенцији	204
(д) Затровани дарови Фортуне и загорчана чаша судбине	206
3. Метафизичко-религиозна тематика у песмама Виктора Игоа	209
(а) Игоово учење о сагрешењу и метемпсихози	209
(б) Козмотворне бујице хаоса, вихори звезда и ројеви душа изгнулих ратника	211
(в) Жртвовање природе, козмички храм и хармонија сфера	214
4. Осврт на изворе традиционалних тема у Његошевом делу Белешке уз главу VI	216

Глава VII – ФИЛОЗОФСКА ПОЕМА С. С. БОБРОВА КАО СВЕДОЧАНСТВО О МОГУЋИМ ПУТЕВИМА РЕЦЕПЦИЈЕ МИТОЛОГЕМА, ТЕОЛОГЕМА И ФИЛОЗОФЕМА ИЗ ИНДОИРАНСКОГ И ЕВРОПСКОГ ПРЕДАЊА	227
Белешке уз главу VII	248

ДЕО III

Глава VIII – ГЛАВНИ ИЗВОР ЊЕГОШЕВИХ ЗАБЕЛЕЖАКА О АНТИЧКОЈ ИСТОРИЈИ И КУЛТУРИ	253
1. Белешке и њихови извори у енциклопедији	254
2. Обим и начин преношења података у белешке	258
3. Транскрипције текста <i>Биљежнице</i>	262
4. Примедбе за коментар	264
5. Осврт	272
Белешке уз главу VIII	275

Глава IX – АНТИЧКА ИМЕНА У ЊЕГОШЕВИМ ЗАБЕЛЕШКАМА И ДРУГИМ ПЕСНИКОВИМ ТЕКСТОВИМА	277
Белешке уз главу IX	300

Глава X – О ПОВОДИМА И ВРЕМЕНУ НАСТАНКА ЊЕГОШЕВИХ ЗАБЕЛЕЖАКА О НЕХРИШЋАНСКОЈ СТАРИНИ	305
1. О настанку забележака о старооријенталним владарима, чудесним грађевинама старог света и абисинском „Великом Негусу“	306
2. О настанку забелешке о богињи Исиди	324
3. О настанку забележака о персијском јунаку Рустаму и Јулијану „губернатору од Цеуте“	334
Белешке уз главу X	350
 НАПОМЕНА УЗ ОВУ КЊИГУ	 357
СПИСАК СКРАЋЕНИЦА	359
СПИСАК КОРИШЋЕНЕ ЛИТЕРАТУРЕ	361